

<p align="center">Запитання з інфосесії щодо впровадження Закону «Про адміністративну процедуру» (ЗАП) в ОМС. ВА ОТГ, 12.12.2023</p>	<p align="center">Відповіді експертів проекту EU4PAR</p>
<p>Загальне</p>	
<p>З ким можна консультуватися щодо питань, які виникатимуть в процесі впровадження ЗАП?</p>	<p>Офіційно: з Мін'юстом. <u>Експертно:</u> EU4PAR та інші фахові проекти МТД, ГО «Центр політико-правових реформ».</p>
<p>Чи вносяться наразі (внесені) зміни у спеціальні закони в зв'язку з прийняттям ЗАП?</p>	<p>Так. Ця робота ведеться. У ВРУ знаходиться урядовий законопроект 10161. Зміни в 122 закони.</p>
<p>Які зміни до ЗАП потрібні вже зараз?</p>	<p>Зараз не потрібні і навіть були б шкідливі (хіба що варто було кошторис у примусовому виконанні одразу визначити виконавчим документом і ще кілька таких технічних змін). Треба моніторити застосування Закону, і після певного періоду «роботи» визначатися чи є потреба у коригуванні, бо тлумачення недостатньо.</p>
<p>Чи можна вважати, що ЗАП справді сприятиме розвитку електронного урядування?</p>	<p>Прямо перед ЗАП така мета не стоїть. Але уніфікація та впорядкування процедури очевидно може поліпшити і цифровізацію. Проте, треба визнати, що буде потрібен час, аби механізми ЗАП імплементувати у ПЗ/ІТ-рішення.</p>
<p>Яка відповідальність, якщо не виконувати вимоги цього Закону?</p>	<p>ЗАП не передбачає нової відповідальності. Тобто це наявні види юридичної відповідальності, передусім дисциплінарної. І також треба зважати на можливі наслідки судового скасування протиправних адмінактів і т.і, з наступним відшкодуванням шкоди, і регресом до винної особи.</p>
<p>Адміністративні органи (АО), внутрішньоорганізаційні зміни</p>	
<p>Організація роботи ОМС в процесі дотримання адміністративної процедури.</p>	<p>Див. проект Чек-листа готовності / оргплану від проекту EU4PAR.</p>
<p>Організація роботи з вимогами даного Закону.</p>	<p>Див. проект Чек-листа готовності / оргплану від проекту EU4PAR.</p>
<p>Чек-лист готовності ОМС до впровадження Закону.</p>	<p>Див. проект Чек-листа готовності / оргплану від проекту EU4PAR.</p>
<p>Методичні рекомендації для органів ОМС.</p>	<p>Див. проект Чек-листа готовності / оргплану від проекту EU4PAR.</p>

Зразки документів для ОМС / Приклади документів з розгляду справ згідно ЗАП.	Проект EU4PAR також працює над шаблонами. Але запитуйте і в колег з ОМС, які вже мають більший рівень готовності.
Як правильно оформлювати адміністративний акт.	Насамперед, зверніть увагу на негативні акти (відмовні, обтяжувальні/зобов'язувальні рішення). В них важливо включати мотивувальну частину, зазначення строків та порядок оскарження (див. ст. 71-72 ЗАП).
Реальні практичні приклади застосування Закону на основі роботи ОМС, почути про практичне застосування нового законодавства, а не перечитування тексту Закону.	Реальна практика з'явиться після 15.12.2023.
Практичні поради до застосування нового закону в діяльності виконавчих органів місцевого самоврядування.	Див. проект Чек-листа готовності / оргплану від проекту EU4PAR.
Скільки адміністративних органів може бути створено при міській раді?	<p>ЗАП не передбачає створення нових адміністративних органів. Треба лише чітко ідентифікувати коли і які ОМС (чи їх структурні елементи: органи, підрозділи, посадові особи та ін.) є адміністративними органами. Це очевидно не лише місцева рада, голова, виконком, окремі виконавчі органи. Адмінорганом за ЗАП є навіть окрема посадова чи службова особа, чи підприємство, установа тощо у сфері управління ОМС, що виконують функції публічної адміністрації.</p> <p>Про «нове» може йтися лише у разі готовності до утворення комісії з розгляду скарг. І то ця комісія матиме дорадчий статус, адже її рішення мають рекомендаційний характер.</p>
Визначення вичерпного кола осіб з працівників ОМС та підпорядкованих підприємств, на яких поширюється ЗАП, напрацювання шаблонів документів (актів ОМС), які першочергово необхідно прийняти для ефективного впровадження зазначеного Закону в установі.	Щодо кола суб'єктів – див. відповідь на попереднє питання. Просто треба ідентифікувати хто (які суб'єкти) надають у Вашій громаді адміністративні послуги, здійснюють інспекційні функції щодо не підпорядкованих фіз. та юр. осіб, вирішують інші справи конкретних фіз. та юр осіб. І таке вирішення здійснюється через адміністративний акт (див. визначення п. 1 ч. 1 ст. 2 ЗАП).
Щодо механізму адаптації внутрішніх документів та процедури відповідно до вимог нового Закону.	Перевірте власні НПА принаймні за Критеріями (чек-листом) від СКМУ/Мін'юсту для законодавства.
Які НПА ОМС необхідно змінити у зв'язку з набранням чинності цим Законом?	Передусім треба перевірити, і, за потреби, змінювати акти процедурного характеру (регламенти, порядки, правила і т.і.). Усувайте прямі колізії. Не дублюйте (не переносьте без потреби) норми ЗАП у власні НПА, а робіть загальне відсилання на ЗАП.

Які нормативні або інші акти має прийняти ОМС з метою реалізації (правозастосування) ЗАП?	Див. вище.
Які локальні НПА потрібно прийняти військовій адміністрації (ОМС) в зв'язку з набранням чинності ЗАП та/або які зміни треба внести у діючі?	Див. вище.
Особливості про здійсненні повноважень військовою адміністрацією за відсутності ОМС.	ЗАП не змінює (не перерозподіляє) предметну чи територіальну компетенцію між органами. Тож ВА теж застосовує ЗАП при вирішенні справ фіз. та юр осіб. Крім випадків, коли йдеться про застосування законодавства про нац. безпеку та оборону.
Чи необхідно вносити зміни до Положень виконавчих органів, щодо додаткового визначення цього органу, як адміністративного?	Ні. Просто дописування ЗАП у перелік законодавства, яким керується орган не є критичним/обов'язковим (і може бути зроблено «при нагоді»). Бо і без цього запису усі адміністративного органу повинні виконувати ЗАП. Виняток можуть складати лише Положення про ті виконавчі органи, що будуть здійснювати примусове виконання адмін. актів. Такий функціонал є суттєво новим, тож його варто закріпити за конкретними органами (особливо, якщо вони виконують рішення інших органів: ради, виконкому), посадовими особами (і це треба їм вписати в пос. інструкції).
Внутрішньо-організаційні першочергові заходи щодо запровадження норм ЗУ «Про адміністративні послуги» (очевидно мається на увазі ЗУ «Про адміністративну процедуру»)	Див. проект Чек-листа готовності / оргплану від проекту EU4PAR.
Зміни в роботі для посадової особи після введення в дію ЗАП.	Виконувати Закон.
Особливості впровадження адміністративної процедури в сільській раді.	Окремих особливостей чи винятків саме для сільських рад ЗАП не передбачає.
ЦНАП, адмінпослуги, галузеві повноваження	
Ризики, з якими зіткнуться адміністратори ЦНАП після того, як вступить в дію ЗАП	Це часовий розрив із змінами у спец. закони, які передбачають відмови з певних підстав («неповний перелік», «недостовірні відомості»), але не вказують на потребу взаємодії із суб'єктом звернення (право на участь тощо). Тож тут можуть бути різні тлумачення і період, коли треба визначитися коли і як застосовувати ЗАП.
Основні новели ЗАП у контексті змін до способу, методу та ін. надання адміністративних послуг громадянам.	Це механізм «залишення заяви без руху» (із наданням повідомлення особі про усунення недоліків) (ст. 43). Це можливість або обов'язок зупинення провадження за певних обставин – потреба ЦНАП знати про ці процедурні рішення у провадженні (ст. 64).

	<p>Це обов'язок АО (суб'єктів надання адміністративних послуг – СНАП) у певних випадках забезпечити право особи на участь (заслуховування тощо), що може робитися і через ЦНАП.</p> <p>Це подання через ЦНАП скарг (бо скарга подається там, де отримано адмін. акт).</p> <p>Це механізм спрощеного представництва (його оформлення у ЦНАП).</p>
На які реформи очікуватиме ЦНАП в зв'язку із прийняттям ЗАП?	<p>Див. вище.</p> <p>При цьому механізм «залишення без руху» може бути закріплений і за ЦНАП та/або за СНАП (тобто одночасно і за обома) – залежно від специфіки окремих категорій справ.</p>
Чи потрібно адаптувати інформаційні та технологічні картки до вимог ЗАП?	<p>Їх щонайменше треба перевірити на відповідність ЗАП. Адже в ТК можуть додаватися нові механізми (як-от «залишення без руху») на заміну попереднім – відмові у розгляді / поверненні заяви тощо.</p> <p>В ІК треба перевіряти чи немає відомостей та документів, які не можна вимагати від особи (у зв'язку з принципом офіційності). А також забезпечити інформування суб'єктів звернення про порядок оскарження негативних адмін. актів в розрізі конкретних послуг (груп послуг).</p>
Суперечить Закону «Про адміністративні послуги» (пп. 2 п. 4 ст. 13), де вказано не пізніше наступного робочого дня на передачу до розгляду суб'єктам надання адміністративних послуг.	ЗАП не змінює порядку роботи ЦНАП / адміністраторів щодо передачі заяв/справ до СНАП.
Як діяти адміністратору на стадії прийому документів від заявника, якщо з'ясується, що пакет неповний, однак він законодавчо передбачений?	<p>Спочатку проконсультувати заявника який є пакет документів у цій категорії справ. Якщо заявник наполягає на поданні, то прийняти, зареєструвати і видати особі повідомлення з недоліками, які треба усунути (та наданням часу на це). Або таке повідомлення може бути зроблене СНАП (АО) протягом 3 днів.</p> <p>При цьому треба зважати чи не йдеться у цьому переліку про документи, відомості, які орган може і має отримати сам за принципом офіційності.</p>
Чи може орган, який надає адміністративну послугу, відмовити в її наданні, якщо заявник не надав усіх необхідних документів, але такі документи можуть бути отримані ним самостійно в інших органах державної влади або місцевого самоврядування?	<p>Така відмова не відповідатиме ЗАП. Адже якщо орган може отримати документи сам, то він повинен робити це за принципом офіційності (див. зокрема, ч. 1 і ч. 3 ст. 16).</p> <p>Хоча треба зважати і на припис ч. 2 ст. 16 (з якого випливає, що якщо обов'язок отримувати певні документи покладені на особу законом – то це буде правомірною вимогою).</p>
Тепер у кожного ЦНАП своя процедура? Частина АО повідомлятиме заявника по зупинення, продовження, залишення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Навпаки. Тепер усі ЦНАП у цій частині мають уніфікувати свої процедури (і регламенти у тій частині, де визначені вимоги у ЗАП). 2. Ні. Письмова форма включає і паперову, і електронну.

без руху через ЦНАП, а частина органів напряду заявника? І все паперово?	ЗАП передбачає комунікацію з особою і телефоном (ст. 32), і засобами відеозв'язку (ч. 4 т. 54) та ін.
Чи є видача архівної копії, архівного витягу з документів ОМС (рішень, розпоряджень), які зберігаються в архівній установі (архівному відділі виконкому міської ради) адміністративним актом?	Саме рішення про видачу чи не видачу копії, витягу має ознаки АА. Бо тут особа реалізує право отримати цей витяг, копію. Тож відмова у видачі має бути оформлена з вимогами до адмін. акта: з мотивування та зазначенням порядку оскарження.
Передача земельних ділянок у власність: рішення сесії «не набрало достатньої кількості голосів». Дана справа може бути в статусі «призупинити розгляд» і виноситись знову на розгляд сесії без залучення заявника?	Залучення особи тут не потрібне. Адже залучення має робитися на етапі підготовки проекту рішення (якщо був ризик негативного рішення). Але тут дійсно може бути порушення ЗАП, якщо рада фактично ухиляється від прийняття рішення. Це не може бути «призупинення». Має бути рішення (передати чи відмовити). Все інше – порушення строку, бездіяльність.
ч.1, 2 ст. 21 ЗАП: адмінорган розглядає і вирішує справи, віднесені до його відання ЗАКОНОМ. Делегування повноваження щодо вирішення справ можливе у випадках, визначених Конституцією України. Запитання: чи може розглядатися мат. допомога з місцевого бюджету постраждалим від війни (не передбачена законом) як адмін. справа?	Враховуйте, що ч. 2 ст. 6 у принципі законності дозволяє застосування інших НПА. Якщо він прийнятий «на підставі, у межах та у спосіб...» Тож якщо такий НПА чинний, то так - це буде адмін. справа. І за ЗАП.
Заява про надання матеріальної допомоги реєструватися буде по адмін. процедурі?	Так. Адже тут йдеться про право особи, обов'язок органу.
Якщо це відмова у призначенні субсидії. Який має бути акт і чий?	Це акт, який на сьогодні приймає ГУ ПФУ. Назва / вид акта визначається статутним та спеціальним законодавством, і за ЗАП не потребує зміни. Тобто це розпорядження чи наказ тощо – як це визначено для органів ПФУ.
Все стосовно компенсацій за пошкоджене/зруйноване майно.	Так. За ЗАП + спеціальне зак-во.
Чи підпадає під адмінпроцедуру відшкодування збитків внаслідок війни?	Так. Адже це справа конкретної особи. Особа реалізує своє право. А обов'язок має адміністративний орган (ОМС, ОБВ).
Як бути у такому випадку. Особа звертається за отриманням послуги в ЦНАП: подання повідомлення про пошкоджене майно. А Дія не приймає його нерухомість (дачний будинок або об'єкт нежитлової нерухомості). Відмова у чистому вигляді. Але ж ніякого паперу адміністратор не зможе надати. Просто не прийме документи для реєстрації повідомлення і все.	Так. Це має ознаки порушення ЗАП. Адже особі має бути або надане повідомлення які недоліки заяви має бути усунено (по формі, чи змісту), а якщо особа не усунула – то відмова (із мотивуванням і порядком оскарження). Тут може бути проблема у спец. законодавстві, яке теж потребує приведення у відповідність із ЗАП.
В нас ситуація! Присвоєння адреси! Особа звертається у ЦНАП, який є виконавчим органом ради зі статусом юридичної особи!	Статус юр. особи не має значення.

<p>Яким чином приймати рішення? В 5-денний строк, оскільки так зазначено у ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності» (ст.26-3)? Чи порушувати спец.строк і чекати поки буде засідання виконавчого комітету 1-2 рази в місяць! Немає єдиної практики! Чи приймає рішення про присвоєння адреси посадова особа ЦНАП?</p>	<p>ЗАП не змінює предметної компетенції органів. Тобто як це визначено спец. законом чи на місцевому рівні (якщо є таке повноваження). Але для колегіальних органів діє давно існуюче правило зі сфери адмінпослуг – першого засідання (див. ч. 5 ст. 34 ЗАП) – і повідомлення особи... До повноважень виконавчих органів місцевої ради віднесено присвоєння адрес об'єктів нерухомого майна у випадках та порядку, встановлених Законом «Про регулювання містобудівної діяльності». Предметна компетенція конкретних виконавчих органів місцевих рад (в т.ч. ЦНАП), їх посадових осіб визначається відповідно до ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» (зокрема з урахуванням ч.3 ст. 52) та спеціального законодавства у відповідній сфері.</p>
<p>На сьогоднішній день земельні відносини регулюються відповідно до перех. положень Земельного кодексу України). Чи може бути мотивувальною частиною, що приватизація на сьогоднішній день заборонена? Це повинно бути рішення?</p>	<p>Так. Якщо підставою для відмови є норма матеріального законодавства, то це звісно вказується у мотивувальній частині. ЗАП вимагає, щоб це був адмінакт (тобто у цьому випадку рішення).</p>
<p>Виконання вимог Закону «Про адміністративну процедуру» державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно при ЦНАП, не порушуючи Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».</p>	<p>Так, це випадки, коли спец. законодавство має бути узгоджене із ЗАП. Бо робота відбувається в централізованому ПЗ (реєстрі).</p>
<p>Яким чином можна прийняти заяву та залишити її без руху у випадку реєстрації права власності? Всі варіанти ВІДМОВИ У ПРИЙНЯТТІ ЗАЯВИ визначено Законом України. Якщо суб'єкт звернення звертається з неповним пакетом документів (не на думку реєстратора, а відповідно до Закону), яким чином адміністратор має зареєструвати заяву в реєстрі речових прав на нерухоме майно та ЗАЛИШИТИ ЇЇ БЕЗ РОЗГЛЯДУ, якщо термін піде автоматично?!</p>	<p>Так, це випадки, коли спец. законодавство має бути узгоджене із ЗАП. Бо робота відбувається в централізованому ПЗ (реєстрі).</p>
<p>Якщо у сфері державної реєстрації бізнесу не передбачено зупинення розгляду та відкликання, яким чином застосовувати ЗАП?</p>	<p>Зміни до цього Закону перебувають у ВРУ (у проекті 10161).</p>
<p>Як керуватися ЗАП державним реєстраторам бізнесу, якщо є спеціальний закон?</p>	<p>Зміни до цього Закону перебувають у ВРУ (у проекті 10161).</p>
<p>Застосування ЗАП при наданні адміністративних послуг з реєстрації місця проживання.</p>	<p>ЗАП діє субсидіарно (додатково) покладаючи ті обов'язки, яких не було раніше. Тобто якщо будете виявляти, що є потреба дотримання принципів ЗАП (а вони конкретизовані через механізми), то застосовуєте ЗАП. Наприклад, у частині залишення заяви без руху та права на участь (якщо є ризик негативного рішення).</p>

	Тобто це і можливість виправлення помилок чи усунення недоліків заяви і доданих документів, подання додаткових документів. Мотивування негативного рішення, зазначення порядку оскарження.
Якщо звернулись у ЦНАП щодо реєстрації місця проживання, а особі надано офіційно відмову відповідно до закону, то при повторному зверненні з того ж питання заяву не приймати до розгляду?	Так. Якщо була відмова. І нова заява така ж сама, обставини / умови такі ж самі, то є підстава для залишення без розгляду (п. 2 ч. 1 ст. 45). Але якщо особа надає документи (що змінює умови для вирішення справи), то це вже інша справа.
Яким чином зупинити зняття з реєстрації людини за скаргою про зупинення дії адміністративного акта?	Якщо мається на увазі – що особу «виписали» (зняли з реєстрації МП), а вона оскаржує це рішення і подає клопотання про зупинення оскаржуваного АА, то чинність такого рішення дійсно зупиняється (до завершення розгляду скарги). Виняток (про не зупинення) може бути у самому спеціальному законі. Хоча щоб це реалізувати технічно, то дійсно треба змінювати і спец. Законодавство (Закон і Порядок, технічні рішення).
Дія норм ЗАП в сфері надання послуг з реєстрації місця проживання, як послуг, в яких адміністратор приймає рішення.	Див. вище.
Розбіжність назв адмінпослуг та вимог Закону «Про регулювання містобудівної діяльності».	Це не стосується ЗАП.
Зміни, які стосуються закладів освіти.	Заклади освіти у питанні доступу до послуг (зарахування, відрахування, не допуск...) є адміністративними органами у розумінні ЗАП.
Спрощене представництво	
Як буде з спрощеним механізмом представництва в адміністративному провадженні (як буде відбуватися на практиці)?	З норм ЗАП це впливає так, що фізична особа, яка хоче уповноважити іншу особу, пише (або орган з її слів може записати) і подає таке письмове (паперове) клопотання, тобто текст, де викладено хто і кого на що уповноважує у якій справі. Як для будь-якого документа треба поставити підпис особи і дату. Адмінорган безумовно має встановити цих двох осіб (за документами що посвідчують особу), і переконатися, що у цій категорії справ не вимагається виключно нотаріальна довіреність. Приймавши такий документ, далі у справі комунікація ведеться через представника. Доцільним є і підпис та вказівка на уповноважену особу адміноргану, при якій було вчинено це уповноваження (хоча ЗАП прямо цього не вимагає).
Спрощене представництво діє на одну адміністративну послугу, чи на декілька, які є послідовними?	Кожне уповноваження на одну справу. Тобто одну послугу.
Розкажіть докладніше про довіреність в ЦНАП при наданні адміністративної послуги.	Див. вище

Мовчазна згода	
Чи повертається поняття «мовчазна згода» у земельному регулюванні? Наприклад, у разі не розгляду протягом 30 днів клопотання про затвердження технічної документації щодо відведення земельної ділянки.	Ні. Мовчазна згода застосовується лише для погоджень та висновків (тобто взаємодії між органами і т.п. – див. ст. 58). А для адмін. Акта ЗАП мовчазної згоди не передбачає. Лише у разі не розгляду скарги в адмінпорядку, у випадках передбачених (спеціальним) законом скарга вважається задоволеною (ч. 8 ст. 85).
Правило “мовчазної згоди” (якщо суб’єкт надання адміністративної послуги не прийняв рішення у визначені терміни)?	Див. вище.
Ситуація: Є звернення громадянина, яке уповноважена розглядати і приймати по ньому рішення місцева рада (земельне питання). При його розгляді та голосуванні на сесії не набрано достатньої кількості голосів для прийняття рішення. Питання: Оскільки рішення не прийняте, чи можна вважати, що у цій ситуації має місце мовчазна згода (у розумінні ЗАП)? Чи можна таку бездіяльність вважати відмовою?	На питання 1. Вже була вище відповідь. З т.ч. ЗАП це буде бездіяльність (бо має бути рішення: надати чи відмовити). І така бездіяльність може бути оскаржена. Ні. Правила мовчазної згоди ЗАП тут не передбачає. З т.ч. ЗАП це має ознаки бездіяльності, бо належний суб’єкт не прийняв / не приймає рішення: надати чи відмовити.
Окремі питання процедури	
Яким чином буде відбуватися ознайомлення з документами для заявника?	Див. ст. 51. Якщо особа подасть таке клопотання, то орган вирішує коли він це може забезпечити. І якщо матеріали справи є у органу (тобто паперова справа), то це відбувається, як правило, у приміщенні органу та у присутності посадової особи АО. Також передбачений дистанційний доступ для справ, які є в е-формі (за можливості).
Процедура прийняття рішення про відмову (наприклад, земельне питання) в рамках вимог ЗАП.	Див. весь ЗАП (принаймні до статті 75). Але до відмови забезпечується право на участь (якщо виправлення недоліків заяви, донесення документів, додаткові пояснення та інші додаткові докази можуть забезпечити позитивне вирішення справи). А якщо ця взаємодія не має сенсу, бо прохання заявника є очевидно безпідставним, чи якщо взаємодія не змінила результату, то відмовне рішення має бути обґрунтоване (з мотивуванням), з зазначенням порядку оскарження, і належним доведенням до відома особи.
ЗАП в колегіальних органах	
Яким документом колегіальний орган може уповноважити особу на здійснення процедурних питань?	Тим (тією формою рішення), яке приймає такий орган. Тобто це якщо треба разове уповноваження. Але ЗАП не вимагає прийняття таких нових рішень / документів, бо і сьогодні в кожному органі визначено які повноваження хто виконує. Тобто є накази (інші рішення) про розподіл обов’язків (наприклад, між заступниками керівника), Положення про виконавчі органи / структурні

	підрозділи, посадові інструкції, власне Регламент роботи ради. Їх достатньо для дотримання ст. 22. Як і для перерозподілу цих повноважень.
Яким документом уповноважити посадову особу на здійснення процедурних дій?	Див. вище. Це сталий розподіл обов'язків та уповноваження, а не на окрему справу. За загальним правилом. Але якщо треба разове уповноваження, то є відповідні форми резолюцій та доручень тощо, тобто тих форм, що застосовуються і до набрання чинності цим Законом.
Як діяти у разі, коли колегіальне рішення не набирає достатньої кількості голосів для його прийняття, а підстави для відмови відсутні?	Апарат тут може лише інформувати особу про неприйняття рішення. А особа може оскаржувати бездіяльність. З т.з. перспектив це треба було б врегулювати так, аби члени колегіального органу не могли ухилитися від виконання обов'язків, включно з індивідуальною відповідальністю за недотримання закону чи рішення суду.
Яка саме посадова особа міської ради повинна повідомляти адресата про те, що він має право бути присутнім на сесії ради, оскільки його заява не буде задоволена?	Така комунікація має сенс до винесення проекту рішення на сесію (якщо вона може змінити рішення з відмовного на позитивне), тобто коли готується проект рішення. <i>Але якщо питання суто у доцільності (якщо таке буває?!), то запрошення на засідання робиться так як і до ЗАП.</i> Якщо прохання заявника є очевидно безпідставним, то заслуховування особи не проводиться (п. 4 ч. 2 ст. 63).
А як щодо дискреційних повноважень депутата?	Дискреція депутата можлива у політичних питаннях (полісі). Але якщо є адміністративне питання (справа), де є умови законодавства і вони дотримані особою, і є ресурс (тобто реальна можливість), то дискреція як така зникає або дуже обмежена. Якщо ж є питання повністю віддане на широку дискрецію (?!), то працюють норми ч. 3 ст. 6 ЗАП, ст. 11.
Примусове виконання	
Щодо примусового виконання АА. Чи плануються зміни в ЗУ «Про виконавче провадження»?	Раніше не планувалися. Хоча наразі обговорюються ідеї доповнити перелік виконавчих документів у цьому законі.
Щодо механізму грошового стягнення. Хто уповноважений накладати його – сам адміністративний орган чи адміністративна комісія міської ради?	Грошове стягнення – як захід впливу – застосовує та (ті) посадова особа/-и, яка буде уповноваження в Положенні про (відповідний) виконавчий орган та посадовій інструкції. І цей захід впливу застосовується, якщо не можна виконати зобов'язання замість зобов'язаної особи. Тоді їй дається час на добровільне виконання (у попередженні) і визначається розмір стягнення, який буде застосовано у разі невиконання. Після збігу строку на добровільне виконання, але невиконання АА, орган виносить рішення/постанову про застосування цього грошового стягнення,

	і може надати ще одне попередження: час на виконання і новий розмір ... (статті 96 і 98).
Питання стосовно реклами. Якщо незаконна конструкція знаходиться на багатоповерхівці або на земельній ділянці приватної власності чи дозволяється в такому випадку застосувати грошове стягнення?	На багатоповерхівці орган може чи сам виконати, чи найняти суб'єкта господарювання. Тому тут треба оцінити спочатку таку можливість, і якщо відповідь «так», то не може бути грошового стягнення. При примусовому виконанні особа буде потім відшкодовувати за кошторисом (фактичними витратами на виконання). А там де орган сам не може виконати зобов'язаної особи, то див. відповідь вище.
Оскарження	
ч.2 ст. 144 Конституції України: рішення ОМС зупиняються з одночасним зверненням до суду. Викликає сумнів конституційність положення ЗАП щодо зупинення в позасудовому порядку.	Конституція не може врегулювати усі суспільні відносини. Для цього є сотні законів. Законодавець і до ЗАП в окремих сферах вказував чи оскарження в адміністративному порядку зупиняє дію оскаржуваного рішення чи навпаки – не може зупиняти. До прикладу, це стосується культурної спадщини (де і ОМС мають певні повноваження). ЗАП тут уніфікує. Ст. 144 Конституції України треба тлумачити виходячи з її мети (а це очевидно йдеться про контроль держави префекторального типу, а не перевірку кожного адміністративного акта).
Чи можна оскаржити рішення виконавчого комітету до місцевої ради?	Ні. Бо кожен орган має свою предметну компетенцію. Рада не має повноважень приймати рішень замість виконкому чи навіть скасовувати їх з направленням справи на новий розгляд.
Виконком не має вищого органу? Чи рада є таким органом, який буде розглядати скарги?	Ні. Див. вище.
Який строк оскарження зазначати?	За ЗАП – загальний строк 30 календ. Днів. У окремих спец. Законах є свої строки оскарження.
Якщо скарга передбачає проведення службового розслідування? Включатиметься це в адміністративну процедуру?	Якщо це скарга щодо власне недотримання службового зак-ва, то ні. ЗАП не поширюється на відносини публічної служби. Хоча за наслідками оскарження адмін. Акта чи процедурних рішень, дій, може бути і дисциплінарне провадження. Але знову таки, службове / дисциплінарне розслідування проводиться не за ЗАП.
Чи можна в рамках ЗАП оскаржувати процедурні рішення ОМС (наприклад рішення постійної комісії ради, оформлене у вигляді протоколу)?	Так. Але не окремо. Окремі процедурні рішення, що і оскаржуються окремо передбачені ч. 3 ст. 78. Все інше (якщо ще не згадано в окремій статті ЗАП чи спеціальному законі) – оскаржується і розглядається уже тільки у разі оскарження адмін. Акта (тобто результату вирішення справи).

<p>Ч. 3 ст. 79 ЗАП: У разі відсутності адміністративного органу вищого рівня скарга щодо прийнятого адміністративного акта, процедурних рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу подається до того самого адміністративного органу, який прийняв адміністративний акт, вчинив процедурні дії та/або прийняв процедурне рішення чи допустив бездіяльність, що оскаржуються, якщо при ньому утворено комісію з розгляду скарг. Такий адміністративний орган має статус суб'єкта розгляду скарги.</p>	<p>Так. Але враховуйте, що сама комісія приймає рекомендаційне рішення (висновок). І остаточне рішення за скаргою приймає чи сам адмін. Орган, чий АА оскаржується (рада, виконком, голова) чи окрема уповноважена особа (актуально для окремих виконавчих органів). На основі висновку комісії, але ж адмін. Орган може і не врахувати (тобто прийняти інше рішення).</p>
<p>Як розробити положення про комісію з розгляду скарг, якщо не має типового?</p>	<p>Є Примірне положення про комісію з розгляду скарг (постанова КМУ від 28.04.2023 №420). Але це як допоміжне джерело. Можна відходити. Тільки в межах ЗАП.</p>
<p>Положення про комісію із розгляду скарг затверджується яким документом: рішенням сесії, виконкому чи розпорядженням сільського голови?</p>	<p>Буквально з т.з. ЗАП кожен адмін. Орган сам утворює комісію. Тобто тим рішенням (формою), яку застосовує у практиці. Але, на наш погляд, в ОМС місцева рада може утворити одну комісію. Так рекомендує і Примірне положення (тобто КМУ). Важливо, на наш погляд, щоб це було за згодою тих суб'єктів, якими вона адміністративно не керує: голови, виконкому; або ці суб'єкти далі окремо визначають, що надають комісії ради повноваження розглядати скарги і на свої акти. Щодо інших виконавчих органів (не виконкому) цього уповноваження (чи згоди) від виконкому буде достатньо, бо сам виконком може керувати і скасовувати акти інших виконавчих органів. Важливо: остаточне рішення має прийматися далі належним суб'єктом – АО (тобто радою щодо своїх рішень; виконкомом – щодо своїх і т.д.)</p>
<p>Який орган утворює комісію із розгляду скарг?</p>	<p>Див. вище</p>
<p>Хто має право входити до складу комісії з розгляду скарг?</p>	<p>Це кількість і склад, який визначається органом, що утворює комісію. Це може бути кілька комісій за напрямками. Входять посадові особи. І може до 1/3 бути – представники інститутів громадянського суспільства (тобто це можуть бути і відібрані на власний розсуд представники ГО, науковці тощо).</p>
<p>Кого включати до складу комісії із розгляду скарг?</p>	<p>Див. вище. Головна ідея – додати неупередженості та справедливості розгляду скарг.</p>
<p>Комісія з розгляду скарг на рішення виконкому відповідно до Примірного положення має створюватися при місцевій раді з працівників виконавчих органів ради, депутатів місцевої ради? Її</p>	<p>Див. вище. Так це може бути комісія, утворена радою та при раді (але за згодою виконкому і тоді з формуванням складу, якому довіряє виконком). Або це може бути окрема комісія утворена самим виконкомом.</p>

<p>висновки мають надсилатися виконавчому комітету для розгляду скарги по суті?</p>	<p>У будь-якому разі, остаточне рішення по скарзі на АА виконкому приймає виконком.</p>
<p>Хто входить до складу комісії з розгляду адмін. скарг при місцевій раді – посадові особи виконавчих органів, члени виконавчого комітету, депутати місцевих рад?</p>	<p>ЗАП же про посадових осіб органу (тож наче буквально впливає так, що фактично щодо рішень ради – це мають бути депутати; щодо рішень – виконкому – члени виконкому; щодо інших виконавчих органів - їх посадові особи). Але тут треба виходити з мети норми і дивитися ширше. Адже є заборона брати участь у розгляді скарги тій посадовій особі, яка прийняла оскаржуваний АА. Тож тут, на експертний погляд, буде правомірно включати до складу комісії ОМС (громади в цілому) і посадових осіб виконавчих органів, і депутатів місцевої ради (за бажанням), або до складу комісії з розгляду скарги на рішення ради – переважно посадових осіб виконавчих органів, апарату. Тобто щодо ОМС – буде розсудливішим розуміння ОМС / тер. громади як одного цілого (місцева рада та її виконавчі органи). Водночас, під час формування складу комісії варто враховувати такий аспект як її подальша спроможність розглядати скарги по суті в межах відповідних предметних компетенцій відповідних адмін. органів І до 1/3 завжди можуть бути – представники інститутів громадянського суспільства.</p>
<p>Чи можна включити у повноваження Комісії з розгляду адміністративних правопорушень повноваження Комісії з розгляду скарг відповідно до ЗАП?</p>	<p>Хіба що дуже гіпотетично. Бо по факту – треба дотриматися вимог до складу. І головне – у цих комісії різні місії (призначення): одна швидше покликана карати, інша - захищати. Це принципово різні погляди на справу. Тож навряд чи таке поєднання відповідало б меті ЗАП. І також треба пам'ятати, що комісія з розгляду скарг приймає рекомендаційне рішення (висновок).</p>
<p>Негативні АА</p>	
<p>Хто повинен винести рішення про відмову, якщо є ОМС та утворена військова адміністрація населеного пункту?</p>	<p>ЗАП не змінює предметну компетенцію. Той хто сьогодні вирішує ці справи і приймає рішення, буде це робити і з 15.12.2023 р. Важливо розуміти також компетенцію начальника ВА – чи вона поширюється лише на сферу нацбезпеки і оборони, чи начальнику ВА надані і повноваження ОМС відповідно до ст. 10 Закону «Про правовий режим воєнного стану».</p>
<p>Чи правильно розумію: в рішеннях ради та її виконкому (які передбачають відмову в задоволенні поданої заяви) теж зазначається порядок оскарження?</p>	<p>Так. І адміністративний порядок та строки (якщо є такий суб'єкт розгляду скарги), і судовий (ЗАП вимагає вказувати вид суду. Але в ідеалі – це вказувати максимально конкретно).</p>

	Див. абзац шостий ч. 1 ст. 71.
Відмова може бути у вигляді листа-відповіді із дотриманням в частині опису процедури оскарження, чи тільки виключно рішення ради чи виконкому?	ЗАП передбачає адміністративний акт (див. п. 1 ч. 1 ст. 2 – рішення чи юр. значуща дія...). Тобто і задоволення, і відмова в ідеалі повинні мати однакову правову форму. Але якщо спеціальне регулювання досі десь передбачає цю різницю, і листи для відмов, то до узгодження із ЗАП, це кращий варіант, аніж повне недотримання принципів вимог ЗАП. Має право таке тлумачення ЗАП, що адмін. акти можуть оформлюватися витягами, виписками, повідомленнями і т.і. Головне – відповідати вимогам до адмін. акта за змістом (ст. 71 ЗАП).
Форма відмови в реєстрації місця проживання?	Це залежить від спеціального регулювання. Ст. 12 спец закону передбачає підстави для відмов. П. 90 Порядку передбачає рішення про відмову. Тобто так як воно і приймається нині. Але важливо, щоб були дотримані вимоги до негативного АА (зазначення мотивування і порядку оскарження) . Також негативний АА є п. 95 Порядку. Цілком можливо, що спец. зак-во має бути приведені у відповідність ЗАП.
Яка форма відмови має бути при реєстрації речових прав, бізнесу?	Див. у спец. законодавстві. Як є нині. Якщо не відповідає ЗАП, то це спец. зак-во має бути приведені у відповідність ЗАП.
Хотілося б одержати зразок рішень з земельних питань: як надання так і відмови.	Стосовно надання (тобто позитивний АА) – принципово нічого не зміниться. Такі рішення і сьогодні є в кожному ОМС. Стосовно відмов (негативний АА) – Проект EU4PAR також працює над шаблонами. Але запитуйте і в колегах з ОМС, які вже мають більший рівень готовності.
А відмови в призначенні державних соціальних допомог? Урядова «гаряча лінія» щодо затримки державних соціальних виплат?	Так, і ці відмови – цілком підпадають під вимоги ЗАП. І Мінсоцполітики (і УСЗН, НССС і т.і.), і ПФУ теж будуть працювати за ЗАП. Затримка виплат – це вже суто питання виконання. ЗАП не змінює виконання у частині впливу на державу, адміністративні органи.
Процедурне діловодство	
Чи повинен бути окремий облік скарг, окрема номенклатура для реєстрації скарг, що підлягають розгляду за ЗАП?	ЗАП цього не вимагає. Хіба що для внутрішнього діловодства сам ОМС вирішить чіткіше розмежовувати за яким законом піде вирішення звернення.
Чи потрібно заводити окремий журнал для реєстрації заяв, що стосуються адмінпроцедури для контролю та відповідного розгляду?	ЗАП такого не вимагає. Це внутрішнє питання кожного органу, як обліковувати звернення.

Чи повинен якимось чином змінитися документообіг? Журнал реєстрації заяви чи справи тощо?	Див. вище.
В більшості державних реєстрів опція «залишити без руху» відсутня. І відповідно, строки там будуть йти аж бігом.	Так, цей ризик на перших етапах реальний. Але і спец. зак-во і реєстри (ПЗ) мають бути узгоджені із ЗАП. Хоча це, звісно, забере час.
Як фіксується участь особи у розгляді справи (документально)?	Залежить від етапу. У разі отримання повідомлення про залишення заяви без руху – під підпис чи направлення такого повідомлення. У разі запрошення для надання пояснень – письмове пояснення, чи відео конференція тощо. Якщо це справа за ініціативою органу, то особі має бути і повідомлено про справу, і про право участі. Порядок повідомлення у ст. 32 ЗАП. І крім паперово-поштового, допускається і е-пошта, і телефон. У справі (і в ПЗ/ІТ-рішеннях) варто відзначити які дії вчиняються, щоб відслідковувати і дотримання закону, і етап. (Власне як, до прикладу, лист проходження справи по послугах – відповідно до Регламенту ЦНАП, технологічних карток).
Як оформляти заяву «без руху»?	ЗАП вимагає лише надати/надіслати особі письмове повідомлення. А далі орган сам робить (як і сьогодні фіксується рух будь-якої справи: у ПЗ/ІТ-рішеннях чи журналах тощо).
Порядок прийняття заяв та скарг, у тому числі з недоліками.	Детально є у ст. 43. Вже було і вище.
Як забезпечити впровадження ЗАП в ЦНАП? Порядок прийняття заяв та скарг, у тому числі з недоліками.	Див. вище.
Зупинення розгляду справи з донесенням документа (яким чином, де це буде фіксуватися)?	Документообіг як і до ЗАП. Фіксація у ПЗ/ІТ-рішеннях чи паперових журналах (по послугах – лист про проходження справи). Якщо строку виявилось не достатньо, то уповноважена особа приймає таке рішення, фіксує в ПЗ/ІТ-рішеннях чи журнали/листі про проходження... Вся комунікація з особою фіксується (паперово чи електронно).
Чи створювати окремий підрозділ для опрацювання заяв і скарг по адмінпроцедурі?	Ні. Це ж не нові справи.
На сьогодні в Департаменті діловодства ХМР реєструються усі звернення громадян згідно вимог Закону «Про звернення громадян». З урахуванням того, що відповідна частина звернень з 15.12.2023 повинна розглядатися згідно з вимогами ЗАП, чи потрібно вести окрему реєстрацію таких звернень або продовжити практику теперішньої реєстрації?	ЗАП цього не регулює (не вимагає). Як будете вважати краще облікувати (як-от, чіткіше для себе ідентифікувати який тип звернення і за яким законом воно розглядається). І, так, те що не вирішено до 15.12.2023 – завершується розгляд за ЗАП.

<p>Якщо звернулась особа щодо розгляду певних питань до міської ради (наприклад відмова у наданні адміністративної послуги у ЦНАП міської ради) то де потрібно її реєструвати: у відділі звернень громадян міської ради чи реєструвати як заяву до адміністративного органу при міській раді?</p>	<p>ЗАП вимог до місця прийому і реєстрації звернень не встановлює. Але якщо приклад стосується відмови через ЦНАП, то скарга подається через ЦНАП (якщо існує адміністративне оскарження у цій категорії справ). Вказувати адресатом звернення (заяви чи скарги) за ЗАП - треба того суб'єкта, що буде вирішувати справу.</p>
<p>Який порядок реєстрації заяв та скарг у зв'язку із ЗАП? На який орган ОМС покладається реєстрація заяв і скарг у зв'язку із ЗАП?</p>	<p>Див. вище.</p>
<p>КАСУ, КУпАП, адмінпротоколи, адміністративна комісія</p>	
<p>Взаємозв'язок процедури оскарження згідно ЗАП із Кодексом адміністративного судочинства.</p>	<p>ЗАП не змінює судового оскарження (в КАСУ змін немає). Адміністративне оскарження не є умовою звернення до суду (наразі). Тому це може бути і послідовно (одна особа спочатку оскаржує в адміністративному порядку, і якщо і далі не задоволена – то в судовому). А може будь яка особа, що вважає, що АА порушує її права, одразу звертатися до суду. До речі, у ЗАП встановлений судовий пріоритет (тобто якщо справа у суді, то адмінорган її не розглядає, якщо звісно володіє інформацією про судовий розгляд).</p>
<p>Прохання максимум уваги приділити статті 80 ЗАП та її взаємозв'язку із Кодексом адміністративного судочинства, адже там вказані інші строки.</p>	<p>Ст. 80 ЗАП визначає загальний строк для адміністративного оскарження. А КАСУ і далі визначає строки для судового оскарження.</p>
<p>Як співвідноситься ЗАП з КУпАП, як ОМС розглядати справи про адмін. правопорушення, адже кодекс має вищу юридичну силу по відношенню до закону?</p>	<p>Справи за КУпАП теж підпадають у сферу ЗАП. Наразі це буде субсидіарне (доповнююче за ЗАП) регулювання, тобто заповнення прогалин. І пріоритет принципів ЗАП, якщо будуть колізії. Пріоритету кодекс не має (якщо маються на увазі нові правила вирішення колізій за ЗУ «Про правотворчу діяльність», то цей Закон ще не діє, і вводиться в дію через один рік з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні).</p>
<p>Чи є розгляд справ органом місцевого самоврядування (адмінкомісії) за Кодексом про адміністративні правопорушення адміністративним провадженням за ЗАП?</p>	<p>Тут ЗАП має лише субсидіарний характер. Є пріоритет спеціального закону, доки він не суперечить принципам ЗАП. Тож якщо вбачаєте недотримання принципів (зокрема, право на участь, забезпечення права на правовий захист і т.і.), то додатково діє і ЗАП. Відповідно маємо забезпечити особі право бути заслуханою, подати докази; надати обґрунтування негативного АА, вказати строки і порядок його оскарження.</p>
<p>Хто має право або може отримати таке повноваження на складання адміністративного протоколу у сфері дотримання правил благоустрою?</p>	<p>Якщо мається на увазі вимоги за КУпАП (якщо там такі є), то там же визначаються і суб'єкти складання протоколу.</p>

	Якщо це було питання про примусове виконання, то відповідь була вище. Тобто якщо вже є припис, то в громаді має бути визначений АО (за загальним правилом це той же АО, що виносив припис – АА) і він же примусово виконує, тобто попереджає про застосування заходів впливу і застосовує їх.
Розгляд справ про адміністративні правопорушення адміністративними комісіями виконавчих комітетів є адміністративною процедурою?	Так.
Чи є постанови в адмінсправі адміністративним актом?	Так.
Постанову адміністративної комісії може бути оскаржено як у виконавчий комітет відповідної ради, так і в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд, у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, з особливостями, встановленими цим Кодексом.	Якщо так визначив КУпАП, то так, без змін. ЗАП передбачає серед варіантів адміноскарження саме варіант, передбачений «законом» (тобто мається на увазі спеціальним законом, яким є КУпАП відносно ЗАП). Див. абзац перший ч. 1 ст. 79.
Доступ до публічної інформації, звернення громадян, Урядовий контактний центр та «гарячі лінії»	
А чи стосується право не розгляду повторного звернення в порядку запиту на доступ до публічної інформації?	У ст. 22 спеціального закону (Закон «Про доступ до публічної інформації») визначено підстави для відмови ... в задоволенні запиту на інформацію. Але за логікою ЗАП, то так, адже якщо інформацію вже було надано чи обґрунтовано відмовлено... то справа була вирішена. І це відповідає ознакам повторності (п. 2 ч. 1 ст. 45). Варто наголосити, що ЗАП у сфері доступу до публічної інформації діє субсидіарно, тобто якщо не вистачає регулювання у спеціальному законі. Бо в цілому спеціальний Закон досить цілісно врегульовує процедуру опрацювання запитів на публічну інформацію, і ця процедура цілком узгоджується із принципами та правилами ЗАП.
Як відрізняється ЗАП від Закону «Про звернення громадян»	За ЗАП особа реалізує своє право вимоги (суб'єктивне публічне право), коли орган зобов'язаний прийняти саме рішення. У разі відмови адміноргану, може бути оскарження, у тому числі вимога забезпечити це право через суд. Тобто «заяви» і «скарги» (оскарження рішень, дій бездіяльності у справі) – за ЗАП. За Законом «Про звернення громадян» – розгляд пропозицій, рекомендацій, зауважень ... Коли орган не зобов'язаний приймати рішення про права і обов'язки особи, а просто надає відповідь.
Закон України «Про звернення громадян» є спеціальним, однак його не приведено у відповідність до ЗАП. Яким законом керуватися при розгляді скарг після 15.12.2023?	Формально – приведено. Усе що за предметом з 15.12.2023 належить до ЗАП (тобто заяви і скарги за змістом ЗАП) – на це вже не застосовується Закон «Про звернення громадян».

Чи правильно розуміти, що з 15.12.2023 УСІ заяви і скарги громадян мають розглядатись ТІЛЬКИ відповідно до вимог ЗУ «Про адміністративну процедуру»?	Так, якщо це саме «заяви» і «скарги» у розумінні ЗАП. А не просто тому що їх так назвала особа. Визначення заяви, скарги див. у ЗАП. Як і, власне, предмет ЗАП та поняття адміністративної справи.
Чи поширюється ЗАП на заяви, подані до 15 грудня та які не вирішені?	Так. Про це каже п. 4 Розділу IX ЗАП
Як правильно визначити, які звернення-заяви будуть підлягати розгляду згідно закону (ЗАП)?	Використовуйте критерій «права» (суб'єктивного публічного права; права вимоги). Тобто це коли орган зобов'язаний задовольнити (повністю чи частково) або відмовити шляхом прийняття рішення, яке надасть особі права та/або забезпечить виконання обов'язку – це ЗАП. Якщо достатньо просто відповіді, і така особа не буде адресатом рішення про її права та обов'язки – це звернення за Законом «Про звернення громадян». (як-от, наприклад, за ЗАП заява про отримання субсидії чи матеріальної допомоги; а за Законом «Про звернення громадян» – звернення з пропозицією впровадити державі чи у громаді матеріальну допомогу певного виду).
Які чіткі критерії для визначення заяв і скарг, які підпадають під дію ЗАП, а не під дію Закону «Про звернення громадян»?	Див. вище.
На якому етапі (яким органом/посадовою особою) відбувається ідентифікація звернень громадян, як таких, на які поширюється ЗАП, в тому числі при надходженні звернень через Урядовий контактний центр?	Бажано на самих початкових етапах. Адже від цього залежить по якому закону піде і процедура. Критерії – див. вище.
Чи підлягають розгляду ЗАП заяви, які були подані до 15 грудня, але не вирішені на даний час.?	Так. П. 3 Розділу IX.
Якщо заяви отримані до 15 грудня? Урядова «гаряча лінія»: зави?	Так. див. вище. Так, і заяви через Урядовий контактний центр можуть мати характер саме адміністративних і розглядатися за ЗАП. Усні звернення, навіть подані телефоном – теж передбачені у ЗАП. (Ч. 3 ст. 39, п. 2 ч. 3 ст. 41)
Анонімні та повторні звернення реєструються?	Реєструються. Але не розглядаються. Ст. 45.
Добрий день. А в роботі колцентру дії оператора можуть оскаржуватися в рамках цього закону?	Якщо це відмова прийняти заяву, то так, бо це фактично відмова у початку провадження. (п. 1 ч. 3 ст. 78). Але інші дії – то вже швидше питання рівня «зауважень» за Законом «Про звернення громадян», якщо вони не впливають на вирішення конкретної справи, а стосуються етики спілкування тощо.

<p>Підкажіть будь ласка, як будуть розглядатися звернення на Урядову «гарячу лінію» щодо, наприклад, надання гуманітарної допомоги?</p>	<p>Див. вище. І якщо це гуманітарна допомога, що гарантована державою (є умови і правила її видачі, тобто право вимоги у особи), то так, і за ЗАП (спец. зак-во+ЗАП).</p>
<p>Дійсно важливе питання вже багато хто підіймав, що робити зі зверненнями з Урядової «гарячої лінії»?</p>	<p>Див. вище. Заяви через Урядовий контактний центр (Урядову «гарячу лінію») цілком можуть мати характер заяви за ЗАП, коли ініціюється конкретна справа щодо прав конкретної особи, і особа має право вимоги. Але якщо це консультація чи загальна пропозиція, зауваження, то діє Закон «Про звернення громадян».</p>